

Podcastrecensie: Leve(n) Lezen

12-01-2023 11:00

Iedereen die een goed gevulde boekenkast heeft, zal het wel eens hebben meegemaakt: de gast – vaak ook een fervent lezer – die met zijwaarts geknikt hoofd keurend de titels op de boekruggen afspeurt. Uit interesse, of om te achterhalen wat voor vlees hij in de kuip heeft. Wat zegt die plank vol Deepak Chopra? Waarom zoveel Reve? Vanwaar die voorkeur voor Mensje van Keulen? Wat doet dat rijtje Perzische poëzie daar?

De lezer leren kennen

Boeken kunnen veel over iemand vertellen en reden tot nadere kennismaking bieden. Vanuit die gedachte maken de neerlandici Marit Evers en Nynke de Haan maandelijks de podcast 'Leve(n) Lezen'. De voorloper daarvan was 'Wat de pod schaft', een podcast die ook om mensen en hun lievelingsliteratuur draaide, maar waarin een extra rol was weggelegd voor eten. Zo namen de presentatoren elke keer een gerecht mee dat in een bepaald boek werd gegeten, om zo letterlijk en figuurlijk de sfeer van de roman te proeven.

De maaltijd laten ze in Leve(n) Lezen achterwege, zodat ze zich volledig op hun gast kunnen concentreren. Iedere aflevering gaan Marit en Nynke in gesprek met mensen die zich in hun werk met taal, cultuur of televisie bezighouden. Ze praten met hen over hun favoriete boek. Steeds komt aan de orde wat het boek betekent voor iemands leven. Aan de hand daarvan komt de luisteraar veel te weten over de verschillende gasten, en dat beperkt zich niet alleen tot hun boekensmaak.

Auteurs, muzikanten en mediamensen

Marit en Nynke spraken sinds mei 2021 onder meer met singer-songwriter Maaïke Ouboter, actrice Malou Gorter, de schrijvers Babs Gons, Joost de Vries en Marja Pruis en radio-dj Frank van der Lende. Aan het begin van elke aflevering leest de gast een fragment uit het door hem of haar gekozen werk voor. Vervolgens stellen Marit en Nynke vragen die inhaken op de thema's in het boek.

Muzikant en schrijver Loes Wijnhoven koos bijvoorbeeld voor de poëziebundel *Het moest maar eens gaan sneeuwen* (2003) van Tjitske Jansen. Kijken en waarnemen staan daarin centraal. Reden voor Marit en Nynke om Loes te vragen naar hoe zij naar zichzelf kijkt en naar anderen. Ook thema's, zoals vrijheidsdrang, gebondenheid en herinneringen, komen aan bod. Voer genoeg voor een intiem gesprek over het leven, geluk, liefde en relaties.

Met schrijver en recensent Marja Pruis praten zij over *Jane Eyre* van Charlotte Brontë. Naar aanleiding daarvan vertelt Pruis onder meer wat haar boos maakt: seksisme bijvoorbeeld of boeken die onterecht voor literatuur worden aangezien. Deze aanpak levert in veel gevallen interessante, soms diepgaande gesprekken en scherpe meningen op. Ze gaan verder dan uitsluitend de inhoud van het lievelingsboek, al is er vaak wel enig verband te leggen. Zo horen we Marja Pruis verkondigen hoe verbazingwekkend zij het vindt dat Ilja Leonard Pfeijffer doorgaat voor een groot schrijver. *Grand Hotel Europa* is volgens haar seksistisch en staat vol flauwiteiten, clichés en voorspelbaarheid. *Jane Eyre* is inmiddels ver weg in Edward Rochesters armen, terwijl Pruis flink de tijd neemt om van leer te trekken en haar punt te maken.

Leve(n) Lezen Te beluisteren via: Apple Podcasts, Google Podcasts, Spotify, SoundCloud, onlineradio.nl Prijs Gratis beschikbaar Eerste aflevering: 15 mei 2021 Duur: circa 40 minuten Uitgever: Jong Neerlandistiek

Afdwalen

Joost de Vries, schrijver en adjunct-hoofdredacteur van *de Groene Amsterdammer*, vertelt in een andere aflevering het verhaal achter de liefdesperikelen in zijn favoriete roman *Lichtjaren* van James Salter. Na verloop van tijd dwaalt hij af naar heel andere onderwerpen, zoals de huizenmarkt en het kapitalisme. Vrij lang luisteren we naar een betoog over de huizen waarin hij gewoond heeft, het huis dat hij op zijn 27e kocht, hoe moeilijk het is om een huis te vinden en hoe duur ze zijn.

Mij zijn ze op dat moment als luisteraar kwijt. Nog maar heel zijdelings gaat het over *Lichtjaren* van James Salter. Sommige gesprekken houden Marit en Nynke goed in de hand, met de thematiek van het boek als leidraad, maar bij Joost de Vries vliegt het alle kanten op.

Literatuur naar de achtergrond

Hoewel de meeste afleveringen onderhoudend genoeg zijn om veertig minuten naar te blijven luisteren, is mijn bezwaar dat de gesprekken soms te algemeen worden. Ze zijn daardoor inwisselbaar met andere interview-podcasts, terwijl het in dit geval nu juist de bedoeling lijkt te zijn over een boek te praten, of de literatuur in bredere zin. Dat idee verdwijnt nu en dan naar de achtergrond, omdat het uiteindelijk vooral over persoonlijke besommeringen gaat.

De gasten krijgen soms erg veel ruimte om uit te wijden, wederwaardigheden en zielenroerselen te delen. Als je vooral vanwege de liefde voor boeken gaat luisteren, zijn die niet altijd even interessant. Marit en Nynke willen hun gasten beter leren kennen aan de hand van een boek, dus dit zal deels ook hun opzet zijn. Toch zou het mooi zijn als zij iets vaker een favoriete zin of passage, een bepaald personage of een gebeurtenis aanhalen, zodat het boek wat nadrukkelijker in het gesprek aanwezig blijft. Dat gebeurt in mijn optiek te weinig.

Desondanks een prima, goed verzorgde podcast om ontspannen verloren uren mee door te brengen. Zeker als de gast en/of het gekozen boek je aanspreekt.

Marloes de Moor